

MAI 1– 4.cvičení (23.10.2014) - nekonečné posloupnosti .

Zopakujte si:

- (i) definici posloupnosti reálných čísel, co znamená, že posloupnost je monotonní, resp. omezená shora, resp. omezená zdola, resp. omezená;
 (ii) definici vlastní, resp. nevlastní limity posloupnosti;

Příklady a problémy:

1. Definice limity posloupnosti.

1. Mějme posloupnost $\{a_n\}$, kde $a_1 = 0,9, a_2 = 0,99, a_3 = 0,999, \dots$. Ukažte, že $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 1$.

Najděte, oč se liší člen a_n od 1.

2. Dokažte z definice, že $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0, \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(-1)^n}{n} = 0, \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sin n = 0, \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n} = \infty$.

3. Dokažte, že platí: $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{a_n} = 0$.

4. Dokažte dle definice limity, že $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{n} = 1$. Užijte pak také vět pro výpočet limit.

5. Ukažte, že platí :

- a) $\lim_{n \rightarrow \infty} q^n = 0$ pro $q \in (-1, 1)$ a $\lim_{n \rightarrow \infty} q^n = +\infty$ pro $q \in (1, \infty)$, pro $q \leq -1$ posloupnost $\{q^n\}$ limitu nemá ;

- b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{x} = 1$ pro $x \in (0, \infty)$, $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} = 1$.

6. Dokažte, že platí: má-li posloupnost $\{a_n\}$ limitu a , má každá vybraná posloupnost tutéž limitu.

7. Necht' $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a$ a $b_n = (-1)^n a_n$. Vyšetřete existenci $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n$ (užijte 6.) .

8. Ukažte, že posloupnost $\{a_n\}$, kde $a_n = \sin \frac{n\pi}{2}$, $n \in \mathbb{N}$, nemá limitu.

9. Dokažte následující tvrzení :

- a) posloupnost $\{a_n\}$ je konvergentní \Rightarrow posloupnost $\{a_n\}$ je omezená ;

- b) posloupnost $\{a_n\}$ je konvergentní \Rightarrow posloupnost $\{a_n\}$ je cauchyovská ;

- c) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$ a posloupnost $\{b_n\}$ je omezená $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n \cdot b_n = 0$;

- d) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_{2n} = a$ a $\lim_{n \rightarrow \infty} a_{2n+1} = a \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a$.

10. Rozhodněte, zda platí následující tvrzení (a dokažte, že platí nebo opravte tak, aby tvrzení platilo) :

- a) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a \Leftrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} |a_n| = a$;

- b) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a \Leftrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_{2n} = a$;

- c) necht' $\{a_n\}$ a $\{b_n\}$ jsou konvergentní posloupnosti a necht' $\exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n > n_0 : a_n < b_n$,
 pak $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n < \lim_{n \rightarrow \infty} b_n$;

- d) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n < \lim_{n \rightarrow \infty} b_n \Rightarrow \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n > n_0 : a_n < b_n$.

2. Věty o limitách.

1. Vypočítejte limity:

$$\text{a) } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^3 + 1}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n-1}{n+1}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 + 2n - 1}{2n^2 - n + 5}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3 + n - 14}{2n^2 - n + 5}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 - 1}{2n^3 - 3n + 1},$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n - 2^{-n}}{2^n}; \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3^n - 2^n}{4^n + 3^{n+1}}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3^n + n!}{-2^n + 3 \cdot n!}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(-3)^n + n!}{-2^n + 3 \cdot n!}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3^n + (-1)^n n!}{-2^n + 3 \cdot n!},$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^n - 2n!}{n^4 + 3n^n},$$

$$\text{b) } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n+1} - \sqrt{n}}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^2 + 1}}{n}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^2 + 1} - \sqrt{n}}{4\sqrt{n^2 + 1} - n}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^3} - (-1)^n n^2}{3n^2 + \sqrt[3]{n^2}}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{2^n + 3^n + 4^n};$$

$$\text{c) } \lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot \left(\sqrt{n^2 + 1} - n \right), \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{n+1} - \sqrt{n} \right), \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{n^2 + n + 1} - \sqrt{n^2 + 1} \right).$$

$$2. \text{ Uka\text{z}te, \text{z}e plat\text{ı} : } \lim_{N \rightarrow \infty} \sum_{n=0}^N q^n = \frac{1}{1-q} \Leftrightarrow q \in (-1, 1).$$

$$3. \text{ Uka\text{z}te, \text{z}e plat\text{ı} : } \lim_{N \rightarrow \infty} \sum_{n=1}^N a_n \in \mathbb{R} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0.$$

$$4. \text{ Vy\text{s}et\text{r}ete existenci limity (} n \in \mathbb{N} \text{) (lze u\text{z}ıt tvrzen\text{ı} v 6. z prvnl\text{ı} \text{z}asti \text{u}loh) } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(-1)^n n^2}{3n^2 + n}.$$

5. Doka\text{z}te v\text{e}tu o limit\text{e} sev\text{r}en\text{e} posloupnosti. Modifikujte tuto v\text{e}tu i pro nevlastnl\text{ı} limity.

6. Pomoc\text{ı} v\text{e}t v p\text{r}\text{ı}kladu 5. doka\text{z}te :

$$\text{a) } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sin n = 0, \quad \text{b) } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^2} \cos nx = 0, \quad \text{c) } \lim_{n \rightarrow \infty} (n + \sin n) = \infty, \quad \text{d) } \lim_{n \rightarrow \infty} n(3 + \sin n) = \infty$$

$$\text{e) } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!}{n^n} = 0, \quad \text{f) } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n}{n!} = 0.$$

$$7. \text{ Vypo\text{c}ı}tejte limitu \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{1}{n^2 + 1} + \frac{1}{n^2 + 2} + \dots + \frac{1}{n^2 + n} \right).$$

$$8. \text{ Uka\text{z}te, \text{z}e } \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n + \sqrt{1}} + \frac{1}{n + \sqrt{2}} + \dots + \frac{1}{n + \sqrt{n-1}} + \frac{1}{n + \sqrt{n}} \right) = 1.$$